

22. 7. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Neoprávněné uložení poplatkové povinnosti při opětovném řízení před soudem vyššího stupně

Určité procesní úkony v rámci soudního řízení standardně podléhají poplatkové povinnosti. Pro to, aby tyto úkony vyvolaly požadovaný účinek, je nutné nejprve splnit poplatkovou povinnost uloženou zákonem č. [549/1991](#) Sb., o soudních poplatcích (dále jen „ZSP“). Poplatková povinnost je účastníkům řízení ukládána na základě usnesení obsahující výzvu k úhradě soudního poplatku. Jak bude rozvedeno níže, může dojít k situaci, kdy soudy vydají usnesení vyzývající k uhrazení soudního poplatku i přes to, že dle ZSP poplatková povinnost účastníku řízení v konkrétní situaci vůbec nevznikla, a to např. je-li podáno druhé odvolání v řadě totožným účastníkem proti rozhodnutí soudu prvního stupně.

Obecně je správnost soudních rozhodnutí vyzývajících k uhrazení soudních poplatků presumována, aniž by byla správnost těchto soudních rozhodnutí blíže přezkoumávána. Může se tedy poměrně snadno stát, že soudy vydají usnesení vyzývající k uhrazení soudního poplatku, které ovšem nemá oporu v právních předpisech.

Typicky se jedná o usnesení s výzvou k úhradě soudního poplatku za opětovně podané odvolání, kdy účastník řízení odvolání v příslušném soudním řízení již jednou podal a soudní poplatek za toto odvolání k výzvě soudu již jednou uhradil. Na základě tohoto prvního odvolání pak odvolací soud (první) rozhodnutí soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil prvoinstančnímu soudu k dalšímu řízení. V rámci opětovného prvostupňového řízení pak soud prvního stupně vydal v pořadí již druhé rozhodnutí ve věci samé, přičemž proti tomuto druhému rozhodnutí podal tentýž účastník řízení opětovně odvolání. Pokud účastník řízení řádně uhradil poplatek za první odvolání proti rozhodnutí soudu prvního stupně, další soudní poplatek za odvolání v totožné věci již hradit nemusí. Takový účastník řízení totiž svou poplatkovou povinnost za podané odvolání proti meritornímu rozhodnutí v předmětném řízení již jednou splnil.

Ve výše popsaném případě je totiž nutné aplikovat § 6a odst. 5 ZSP, dle kterého dojde-li ke zrušení rozhodnutí o věci samé v důsledku odvolání, neplatí poplatek za řízení poplatník, který ve věci již jednou poplatek zaplatil. Dané ustanovení ZSP je dle odborné literatury projevem zásady podle které platí, že soudní poplatek za opravné prostředky platí každý účastník pouze jednou, i když je využije opakovaně.

Stejně závěry jsou dovozovány i judikaturou nejvyšších soudů, a to např. v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2016, čj. 10 Afs 186/2014-60[[1](#)] nebo v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 6. 2012, sp. zn. 29 Cdo 1734/2012[[2](#)].

Uvedený princip placení poplatku za podání opravného prostředku „jednou a dost“ se uplatní i v případě opakovaně podávaného dovolání v totožném řízení.

Je-li tedy účastník řízení, který již jednou poplatkovou povinnost v příslušném soudním řízení splnil, opětovně vyzván ke splnění poplatkové povinnosti za podání dalšího opravného prostředku, není

taková výzva ke splnění poplatkové povinnosti správná. Nevyhoví-li proto účastník výzvě ke splnění poplatkové povinnosti za podání tohoto dalšího opravného prostředku a soudní poplatek nezaplatí, pak v případě, že soud prvního stupně z důvodu nezaplacení poplatku za podání tohoto dalšího opravného prostředku odvolací řízení podle § 9 odst. 1 ZSP zastaví, může se tento účastník proti usnesení o zastavení řízení odvolat, a to z důvodu nesprávné aplikace právního předpisu (konkrétně ZSP).

Pokud došlo mezi prvním řízením před soudem vyššího stupně a druhým řízením před soudem vyššího stupně k rozšíření žaloby (byla-li navýšena žalovaná částka), pak by měl soud vyzvat toliko k úhradě rozdílu mezi soudním poplatkem za první řízení a soudním poplatkem za druhé řízení. Nicméně pokud soud poplatek vyměří nesprávně, pak zastavení řízení na základě neuhrazení takto nesprávně vyměřené výše soudního poplatku též nemá oporu v právních předpisech.

Doporučujeme tedy věnovat rozhodnutím soudu ukládajícím poplatkovou povinnost náležitou pozornost, a to zejména v řízeních, ve kterých již byl určitý procesní úkon účastníkem jednou učiněn, a poplatková povinnost týkající se předmětného procesního úkonu již byla účastníkem řízení řádně splněna.

Mgr. Veronika Gorská,
advokátka

Barbora Gabalová, LL.M.,
advokátní koncipientka

HKDW HOLASEK s.r.o., advokátní kancelář

Na Příkopě 583/15
110 00 Praha 1

Tel.: +420 272 143 399
e-mail: office@hkdwholasek.cz

[1] „Zruší-li Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu, bylo by jistě jasné i bez výslovné zákonné úpravy, že žalobce nemusí znovu zaplatit soudní poplatek za žalobu, o níž bude krajským soudem podruhé rozhodováno.“

[2] „Dovolatel [...] soudní poplatek z dovolání ve výši 5 000 Kč v této věci již jednou zaplatil (při prvním dovolání); srov. č. l. 169 a bod 2. poznámek k celému Sazebníku poplatků, ve znění účinném do 31. 12. 2007 (srov. ostatně i § 6a odst. 5 [zákonu o soudních poplatcích] v aktuálním znění). Soud prvního stupně je tudíž povinen neprodleně vrátit žalobci soudní poplatek z dovolání, zaplacený na základě jeho nesprávné výzvy, postupem dle § 10 odst. 2 [zákonu o soudních poplatcích].“

Další články:

- [Podmíněné propuštění ve světle zásady ústnosti a přímosti](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 37.: Povinná forma jednání ve smlouvách](#)
- [Poučení z krizového vývoje v kauze bitcoiny](#)
- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)